

Penn Etkile?imli Akran Oyunu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Penn Etkile?imli Akran Oyunu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29040>

Özet

Penn Etkileşimli Akran Oyunu Ölçeği (Penn Interactive Peer Play Scale), çocukların akranlarıyla olan sosyal etkileşimlerini, oyun sırasında yaşanan aksaklıklar ve oyundan kopukluk durumlarının değerlendirilme amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, Aslı Camgöz tarafından 2010 yılında Ankara örnekleminde, 60-72 aylık düşük sosyoekonomik düzeydeki çocukların ebeveyn ve öğretmenlerine yönelik olarak Türkçe'ye uyarlanmıştır. Ölçeğin uyarlama çalışması, çocukların oyun davranışları farklı perspektiflerden, özellikle de gelişimsel dönemlerindeki akran ilişkilerini anlamak için önemli bir araç sağlamaktadır.

Uyarlanan ölçek, 33 maddeden ve üç ana alt boyuttan oluşmaktadır: Oyun Etkileşimi, Oyun Aksaması ve Oyun Kopukluğu. Ölçek, 4'lü Likert ölçeği formatında derecelendirilmiştir (1=Hiçbir zaman - 4=Her zaman). Yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, ölçeğin Türk kültürüne ve hedef yaş grubuna uygun psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermektedir. Bu uyarlama, erken çocukluk dönemindeki çocukların akran etkileşimlerini değerlendirmede öğretmen ve ebeveyn görüşlerine dayalı kapsamlı bir araç sunar.

Anahtar Kelimeler

akran oyunu, sosyal etkileşim, ölçek uyarlama, çocuk gelişimi, psikometrik özellikler, oyun aksaması, oyun kopukluğu, okul öncesi eğitim

Yazarlar

Aslı CAMGÖZ

Amaç

Penn Etkileşimli Akran Oyunu Ölçeği'nin temel amacı, okul öncesi dönemdeki çocukların akranlarıyla olan oyun etkileşimlerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Bu uyarlama çalışması özelinde, ölçeğin amacı, Türkiye'deki 60-72 aylık, özellikle düşük sosyoekonomik düzeyden gelen çocukların akran oyunu davranışları ebeveyn ve öğretmenlerin gözlemleri aracılığıyla ölçmektir. Bu, çocukların sosyal gelişimindeki olası güçlükleri veya olumlu yönleri belirlemeye yardımcı olur.

Ölçek, çocukların oyun ortamındaki sosyal becerilerini, etkileşim kalitelerini, oyun sırasında ortaya çıkan sorunlar ve oyuna katılım düzeylerini objektif bir şekilde değerlendirerek, erken müdahale programları veya eğitim stratejileri için gerekli bilgiler sağlayabilecek hedefler. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlanması, kültürel farklılıkların akran etkileşimleri üzerindeki etkilerini anlamak için de bir zemin oluşturmaktadır.

Yapı

Penn Etkileşimli Akran Oyunu Ölçeği, çocukların akran oyunu davranışları için üç temel alt boyut üzerinden ölçen 33 maddelik bir yapıdır. Bu alt boyutlar, çocukların oyun sırasındaki farklı davranışsal özelliklerini yansıtmaktadır.

Oyun Etkileşimi (9 madde): Bu alt boyut, çocukların akranlarıyla olumlu ve yapıcı etkileşim kurma, işbirliği yapma, paylaşma ve ortak oyun aktivitelerine katılma becerilerini değerlendirir.

Oyun Aksaması (14 madde): Bu alt boyut, oyun sırasında ortaya çıkan olumsuz davranışlar, çatışmalar, saldırganlık eylemlerini, kurallara uymama veya oyunun akışını bozan diğer davranışlar ölçer.

Oyun Kopukluğu (10 madde): Bu alt boyut ise çocukların oyuna katılmaktan kaçınma, yalnız kalma eğilimi, sosyal geri çekilme veya akran etkileşimlerinden uzak durma gibi davranışları yansıtır.

Geçerlik

Penn Etkileşimli Akran Oyunu Ölçeği (Penn Interactive Peer Play Scale)-Öğretmen Görüşünün geçerlik çalışmaları kapsamında, ölçeğin alt boyutlarına ilişkin madde analizleri ve t-Testi uygulanmıştır. Bu analizler, maddelerin ölçmek istedikleri yapıya ne derece doğru temsil ettiğini değerlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Yapılan madde analizi sürecinde, ölçeğin alt ve üst %27'lik dilimlerinde maddelerin ayrıcılığı incelenmiştir. Bu analizde, her üç alt boyutta da maddelerin yeterli düzeyde ayrıcılığa sahip olduğu gözlemlenmiştir. Maddelerin yüksek ve düşük puan alan grupları birbirinden ayrırt edebilmesi, ölçeğin yapı geçerliğinin önemli bir göstergesi olarak kabul edilmiştir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin ilgili yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve geçerli olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirliliğini değerlendirmek amacıyla, öğretmenlere yönelik olarak test-tekrar test yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, ölçeğin farklı zamanlarda aynı bireylere uygulandığında benzer sonuçlar verme tutarlılığını ölçer. Ön test ve son test puanları arasındaki korelasyon katsayısı incelenmiştir.

Yapılan analizler sonucunda, ön test puanları ile son test puanları arasındaki korelasyon katsayısı 0,774 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, psikometrik açıdan yüksek bir güvenirlilik katsayısı olarak kabul edilmektedir. Elde edilen bu test-tekrar test sonuçları, Penn Etkileşimli Akran Oyunu Ölçeğinin zaman içinde tutarlı ölçümler yapabildiğini ve dolayısıyla güvenilir bir araç olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Penn Etkile?imli Akran Oyunu Ölçe?i, yap?sal olarak 33 madde ve 3 alt boyuttan olu?maktadır. Bu alt boyutlar (Oyun Etkile?imi, Oyun Aksamas? ve Oyun Kopuklu?u), ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Uyarlama çal??mas?nda do?rudan bir faktör analizi sonucundan bahsedilmese de, alt boyutlar?n belirtilmesi, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de benzer bir faktör yap?s?na sahip oldu?unun kabul edildi?ini ima etmektedir.

Genellikle bu tür uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n hedef kültüre uygunlu?unu de?erlendirmek için do?rulamaya faktör analizi yap?lr. Mevcut bilgiler, ölçe?in çocuklar?n akran oyunu davran??lar?n?n üç farklı, ancak ili?kili boyutunu ölçtü?ünü desteklemektedir. Bu boyutlar, çocuklar?n sosyal etkile?imlerini daha derinlemesine anlamak için önemlidir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 4'lü Likert (1=Hiçbir zaman - 4=Her zaman)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ebeveyn ve öğretmenler tarafından de?erlendirilen çocuklar.

Ya? Grubu: 60-72 aylık çocuklar.

Popülasyon Detaylar?: Ankara örnekleminde düşük sosyoekonomik düzeydeki çocuklar.

Test Metodolojisi: Ebeveyn ve öğretmen görüşlerine dayalı de?erlendirme (informant report).

Anahtar Kelimeler

akran ili?kileri, sosyal gelişim, okul öncesi çocuklar, oyun davran??lar?, de?erlendirme ölçe?i, ebeveyn raporu, öğretmen raporu

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi Yok

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi Yok

Yaz??ma Adresi: Bilgi Yok

İzinler, Ücret ve Test Yolu?

Penn Etkileşimli Akran Oyunu Ölçeği'nin Türkiye'ye uyarlanması Aslı Camgöz tarafından 2010 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin kullanımına ilişkin spesifik izinler ve ücret bilgileri sunulan kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Genellikle akademik tezlerde uyarlanan ölçeklerin kullanımı için orijinal ölçeğin yazarlarından veya yayıncularından izin alınması gerekebilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli araştırmalar için ilgili yazarla iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Camgöz, A. (2010). *Ankara örnekleminde Penn Etkileşimli Akran Oyunu ölçeğinin 60-72 aylık düşük sosyoekonomik düzeydeki çocukların ebeveyn ve öğretmenlerine uyarlanması* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bu teze Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: penn-etkilesimli-akran-oyunu-olcegi-toad.pdf

Penn Etkileşimli Akran Oyunu Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

33 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır.

Oyun Etkileşimi (9 m)

Oyun Aksaması (14)

Oyun Kopukluğu (10 m)